

10. Ухвала Апеляційного суду Вінницької області у справі № 127/22694/16-к від 03.11.2017 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/70007629#>.

11. Бараш Є. Ю. Загальні тенденції гуманізації та перспективи пенітенціарної пробації щодо довічного позбавлення волі. *Вісник Асоціації кримінального права України*. Харків: 2015. № 1 (4). С. 344-354.

УДК 343. 35 (477)

Григорій Сергійович КРАЙНИК,

асистент кафедри кримінального права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук
ORCID: <http://orcid.org/0000-00015703-4947>

ЩОДО ВИЗНАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 160 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ, ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ

На даний час питання про систему корупційних злочинів в Україні є дискусійним. Перелік корупційних злочинів міститься у примітці до ст. 45 Кримінального кодексу (далі – КК) України. Відповідно до примітки до ст. 45 КК України злочин, передбачений ст. 160 КК України «Підкуп виборця, учасника референдуму», не віднесено до корупційних злочинів (1). Водночас слід з'ясувати, чи є цей злочин корупційним за змістом, чи має усі ознаки корупції та чи слід його включати до переліку корупційних злочинів.

Відповідно до ч.1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII корупція – використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей (2).

У ч.1 ст. 160 КК України йдеться про «прийняття пропозиції, обіцянки або одержання виборцем, учасником референдуму для себе чи третьої особи неправомірної вигоди за вчинення чи невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права або права голосу (відмова від участі в голосуванні, голосування на виборчій дільниці (дільниці референдуму) більше одного разу, голосування за окремого кандидата на виборах або відмова від такого голосування, передання виборчого бюлетеня (бюлетеня для голосування на референдумі) іншій особі), незалежно від фактичного волевиявлення особи та результатів голосування, – караються...», а у ч.2 ст. 160 КК України «пропозиція, обіцянка або надання виборцю чи учаснику референдуму неправомірної вигоди за вчинення або невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права чи права на участь у референдумі (відмова від участі в голосуванні, голосування

на виборчій дільниці (дільниці референдуму) більше одного разу, голосування за окремого кандидата на виборах, кандидатів від політичної партії, місцевої організації політичної партії або відмова від такого голосування, передача виборчого бюлетеня іншій особі), – караються...».

Чинна редакція примітки до ст. 160 КК України: «У цій статті під неправомірною вигодою слід розуміти кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги або нематеріальні активи, вартість яких перевищує три відсотки розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, які пропонують, обіцяють, надають чи одержують без законних на те підстав». При цьому вказівка на те, що «вартість яких перевищує три відсотки розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб» суперечить Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, де відсутня вказівка на мінімальний розмір неправомірної вигоди (3), а тому цю вказівку слід вилучити з визначення неправомірної вигоди, наведеного у примітці до ст. 160 КК України. При цьому визначення неправомірної вигоди, що відповідають Конвенції ООН проти корупції, містяться у примітках до ст. 354 та 364-1 КК України.

Отже, злочин, передбачений ст. 160 КК України, є корупційним за змістом, містить усі ознаки корупції, а тому потребує включення у примітку до ст. 45 КК України. Пропоную внести зміни до примітки даної статті і включити туди ст. 160 КК України перед ст. 354. При цьому ст. 210 КК України в іншій роботі вже було запропоновано мною та Заточною В. О., навпаки, виключити з переліку корупційних злочинів, оскільки у складі злочину, передбаченого ст. 210 КК України, відсутні деякі обов'язкові ознаки корупції (предмет – неправомірна вигода чи мета – одержання неправомірної вигоди) (4).

Окрім того, примітку до ст. 160 КК України слід викласти у такій редакції: «У цій статті під неправомірною вигодою слід розуміти кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги або нематеріальні активи, які пропонують, обіцяють, надають чи одержують без законних на те підстав», що буде відповідати положенням Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції.

Список бібліографічних посилань:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

2. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції. *Офіційний вісник України*. 2010. № 10. Ст. 506.

4. Крайник Г. С., Заточна В. О. Щодо визнання нецільового використання бюджетних коштів корупційним злочином. *Молодий вчений*. № 10 (74). 2019. С. 587-591.